

Sygn. akt II AKa 304/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodnicząca:	SSA Maria Wiatr (spr.)
Sędziowie:	SA Jarosław Papis SO del. Sławomir Wlazło
Protokolant:	sekr. sądowy Jadwiga Popiołek

przy udziale H. T., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r.

sprawy

wnioskodawcy **W. D.**

o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę i odszkodowanie za poniesioną szkodę, wynikłe z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 15 września 2014 r., sygn. akt XVIII Ko 18/14

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. R. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

sygn.akt II AKa 304/14

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi, wyrokiem z dnia 15 września 2014r. po rozpoznaniu wniosku W. D. o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę i odszkodowanie za poniesioną szkodę wynikłe z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego (...) sygn. akt (...) na podstawie art.552§4kpk i art.555kpk wniosek oddalił.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie dotyczące kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu.

Apelację od wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy, który zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść orzeczenia a wyrażający się tym, że sąd I instancji niewłaściwie przyjął, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia z uwagi na zasady współżycia społecznego, w związku z nieporadnością wnioskodawcy, podczas gdy przesłanki te istnieją i sąd I instancji winien nie uwzględnić zarzutu przedawnienia i na zasadzie art.555kpk w zw. z art.558kpk w zw. z art.5kc orzec o zadośćuczynieniu za doznaną krzywdę i odszkodowaniu za poniesioną szkodę wynikłe z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i odszkodowanie za poniesioną szkodę wynikłe z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego (...)sygn.akt (...).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym. Na wstępie stwierdzić należy, że błędnie sformułowany jest wniosek końcowy apelacji. W sytuacji, gdy sąd I instancji oddalił wniosek o zadośćuczynienie i odszkodowanie nie czyniąc żadnych ustaleń, co do wysokości żądanych kwot to, gdyby uznać rację skarżącego, Sąd Apelacyjny jako instancja odwoławcza, a więc powołana do kontroli rozstrzygnięć sądu I instancji, nie mógłby czynić samodzielnie ustaleń w tym zakresie. Powyższa uwaga nie ma jednak w niniejszej sprawie większego znaczenia z uwagi na to, że zdaniem Sądu Apelacyjnego, zaskarżony wyrok jest prawidłowy i oparty został na wszechstronnej analizie zgromadzonych dowodów, zaś jego pisemne motywy sporządzone zostały nienagannie, by nie powiedzieć wzorcowo.

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, skarżący wszak tego nie kwestionuje, że wniosek został złożony w dniu 7 marca 2014r., zaś wyrok, którego dotyczył uprawomocnił się 7 czerwca 2004r. Poza sporem jest zatem także fakt, że od uprawomocnienia się wyroku do złożenia wniosku upłynęło 9 lat i 9 miesięcy. Nie ma także wątpliwości, że w toku rozprawy prokurator podniósł zarzut przedawnienia. Słusznie w tej sytuacji sąd I instancji uznał, że tylko wzgląd na zasady współżycia społecznego mógłby uzasadniać nieuwzględnienie podniesionego przez uprawniony podmiot zarzutu przedawnienia. Rzecz jednak w tym, że jak prawidłowo wywiódł sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku (k 5-6 uzasadnienia) nie ma jakichkolwiek powodów, które mogłyby uzasadniać nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia z uwagi na zasady współżycia społecznego. Sąd Apelacyjny akceptując w pełni motywy sądu meriti uznaje za zbędne ponowne przytaczanie argumentacji zaprezentowanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Apelacja ma charakter wybitnie polemiczny i odwołuje się do tych samych argumentów, które skarżący podnosił w toku rozprawy, a którym sąd I instancji poświęcił znaczną część uzasadnienia. Chodzi o eksponowaną w apelacji „nieporadność” wnioskodawcy. Zauważyć przy tym należy, że skarżący nie wykazał, z jakimi zasadami współżycia społecznego pozostawało w sprzeczności podniesienie przez prokuratora zarzutu przedawnienia, a ograniczył się do ukazania okoliczności usprawiedliwiających zgłoszenie przez wnioskodawcę roszczeń z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania z naruszeniem terminu przedawnienia, określonego w art.555kpk, podnosząc właśnie ową „nieporadność”. Rzecz jednak w tym, że okoliczność ta nawet gdyby istotnie miała miejsce nie daje podstaw, aby domyślać się jakiejś jakoby naruszonej zarzutem zasady współżycia społecznego. Konstytucyjny charakter prawa do odszkodowania za niezgodne z prawem pozbawienie wolności (art.41 ust.5 Konstytucji RP) nie zwalnia uprawnionych z powinności respektowania przepisów regulujących dochodzenie roszczeń. Uwzględnienie zarzutu przedawnienia może być uznane za naruszające art.5kc tylko w sytuacjach wyjątkowych i jeśli przekroczenie terminu przedawnienia jest niewielkie. Do rangi wyjątkowych okoliczności, które usprawiedliwiałyby uchybienie terminowi określonemu w przepisie art.555kpk można w szczególności zaliczyć: długotrwałą obłązną chorobę, całkowity upadek sił powodujący konieczność zapewnienia opieki osoby trzeciej w sprawach codziennej egzystencji, chorobę psychiczną, ubezwłasnowolnienie czy też długotrwały pobyt za granicą połączony z niemożnością nawiązania kontaktu z krajem [np. wyroki: SA w Łodzi z dnia 21 maja 2013r. II AKa 70/13 LEX nr 1321971, SA w Łodzi z dnia 6 czerwca 2014r. IACa 1533/13 LEX nr 1480475, SA w Krakowie z dnia 28 maja 2013r. II AKa 93/13 KZS 2013/6/90 oraz postanowienie SN z dnia 24 listopada 2011r. VKK 245/11 LEX 1103631]. Podkreślić za sądem I instancji należy jednak, że stan zdrowia psychicznego wnioskodawcy w czasie orzekania w sprawie, której dotyczy wniosek mógłby istotnie usprawiedliwiać przekroczenie terminu, gdyby owo przekroczenie

było niewielkie. Okres prawie 10 lat to jednak na tyle długi czas, że wnioskodawca, uwzględniając jego aktywność procesową, na którą zwraca uwagę sąd I instancji (k 3 uzasadnienia), mógł nie tylko złożyć stosowny wniosek, ale uzyskać wiedzę, co do terminu, w jakim powinien to zrobić zwłaszcza, że w sprawie VI K 876/02 Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi korzystał z pomocy obrońcy z urzędu, który mógł mu udzielić stosownej porady prawnej.

Odmienne ocena wyrażona w środku odwoławczym jest, w ocenie Sądu Apelacyjnego, polemiką ze stanowiskiem sądu I instancji, niedostarczającą argumentów za tezą o konieczności nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia z uwagi na zasady współżycia społecznego.

Reasumując – argumenty przytoczone na uzasadnienie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych okazały się chybione, a w konsekwencji chybiony jest także zarzut. Dlatego nie było podstaw do pójścia kierunkiem apelacji.

Wobec tego, że wnioskodawca w postępowaniu odwoławczym korzystał z pomocy pełnomocnika z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały opłacone Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika należne mu wynagrodzenie, zgodnie zobowiązującymi w tej materii przepisami.